

Lipidy kolem nás

Proč se člověk bez lipidů neobejde?

- obsaženy v buněčné membráně
- obalují výběžky nervových buněk
- důležitá složka potravy, plní několik zásadních funkcí v organismu

Funkce tuků v lidském organismu:

- Složka potravy
  - zdroj energie
  - zásobní látka
- Ochranný obal vnitřních orgánů
- Tepelná izolace těla
- Usnadňují vstřebávání vitaminů

Rostlinné tuky (margaríny) v potravě:

- původně jako náhražka másla
- vznik z olejů ztužováním $\Rightarrow$ reakcí s H_2 se kapalné oleje přemění v pevné tuky. Ty jsou stálejší, odolnější proti žluknutí, nepáchnou.

Žluknutí tuků = rozklad za přítomnosti světla, tepla a mikroorganismů. Žluklý tuk nepříjemně zapáchá a je hořký.

VOSKY

- estery mastných kyselin a alkoholů s větším počtem uhlíků a jednou skupinou $-OH$

Funkce vosků:

Rostlinné vosky $\rightarrow$ povlaky listů $\rightarrow$ ochranná f.

Živočišné vosky $\rightarrow$ včelí plásty $\rightarrow$ stavební f.